

גילוי FARA של קמפיין המשפיענים של ישראל והשלכותיו המשפטיות, המסויות והאתיות עבור יחידים ופלטפורמות

הגשות אחרונות תחת **חוק רישום הסוכנים הזרים של ארצות הברית (FARA)** חשפו קמפיין משפיענים בשם **"פרויקט אסתר"**, שמומן על ידי משרד החוץ הישראלי. מסמכים שהוגשו על ידי **Bridges Partners LLC** ב-26 בספטמבר 2025 מפרטים חוזים שהועברו דרך **Havas Media Group Germany** כדי לערב משפיעני מדיה חברתית בפרסום תוכן פרו-ישראלי שמכוון לקהלים בארצות הברית וברחבי העולם. התקציב שנחשף מסתכם בכ-**900,000 דולר** מחודש יוני עד נובמבר 2025, תומך ב-14-18 משפיענים שהפיקו 75-90 פוסטים, כאשר אנליסטים מעריכים כי עלות לכל פוסט היא **6,000-7,000 דולר**.

בעוד שהגשות אלו עומדות בדרישת השקיפות של FARA עבור Bridges Partners כסוכן הראשי, הן מדגישות סיכונים מצטברים: התחייבויות אישיות של משפיענים לא רשומים, חובות אכיפת הפלטפורמות תחת חוקי הפרסום, והתחייבויות מס חוצות גבולות. המקרה מדגים כיצד פעולות השפעה דיגיטליות מאתגרות חוקים מהמאה העשרים באמצע עידן של הגברה אלגוריתמית.

מסגרת חוק רישום הסוכנים הזרים

FARA (22 U.S.C. § 611 ואילך) - שנוסח במקור כדי לחשוף תעמולה נאצית - מחייב רישום של כל מי שפועל **"בפקודה, בבקשה, או תחת כיוון או שליטה"** של גורם זר כדי לעצב מדיניות או דעה ציבורית בארצות הברית. המגשים חייבים לחשוף פעילויות, כספים וחומרים שהופצו, עם עדכונים חצי-שנתיים.

הוראות מרכזיות:

- 1. תחולה רחבה** - חלה על קבלני ממשל, חברות יחסי ציבור, ויחידים המבצעים עבודה פוליטית או קידומית.
- 2. אחריות אישית** - כל אדם פרטי המבצע את הפעילות חייב להגיש רישום **Short-Form**, ללא קשר להגשת המעסיק.
- 3. עונשים** - קנסות אזרחיים על מחדלים רשלניים; עד **חמש שנות מאסר** או קנסות של **10,000 דולר** על הפרות מכוונות (22 U.S.C. § 951; 18 U.S.C. § 618(a)).

השלכות עבור המשפיענים התחייבויות FARA

משפיענים שידעו על המימון הישראלי ועל הכוונה המכוונת לארצות הברית נחשבים כסוכנים, הדורשים הגשות אישיות של **Short-Form**. נראה כי רק המנהל של Bridges Partners, אורי שטיינברג, רשום. משתתפים לא רשומים עשויים להיות לא תואמים. ההתמקדות המחודשת של משרד המשפטים האמריקאי בקמפיינים של השפעה מקוונת (ראו דוחות שנתיים של יחידת FARA 2023-2024) מצביעה על בדיקה פוטנציאלית גם עבור יוצרים קטנים.

חובות חוקי פרסום

הנחיות האישור של FTC (16 C.F.R. Part 255) דורשות גילוי ברור של ad# עבור תוכן בתשלום. השמטה בהודעות פוליטיות מהווה פרקטיקה מטעה לפי סעיף 5 של חוק FTC, החושפת יוצרים או סוכנויות מממנות לצווים וקנסות.

מיסוי

הכנסות מפוסטים ממומנים נחשבות כ**הכנסה מעבודה עצמית** (U.S.C. § 1402 26). תושבי ארצות הברית חייבים לדווח בטופס Schedule C; לא תושבים עשויים להתמודד עם ניכוי של 30% על עבודה שמקורה בארצות הברית. אי-גילוי מסכן קנסות של עד 75% ממס שלא שולם או העמדה לדין פלילי (U.S.C. § 26 7201).

השלכות מוניטין

מעבר לחובות החוקיות, תיאום סודי עם מדינה זרה פוגע באותנטיות שבה תלויה כלכלת המשפיענים. עבור יוצרים שהאמינות היא המטבע שלהם, חשיפה ציבורית של תשלומים ממדינות לא מגולים יכולה לסיים קריירה.

השלכות עבור X Corp ופלטפורמות אחרות תאימות לפרסום וגילוי

תחת כללי FTC ומאמרים 26-39 של DSA של האיחוד האירופי, פלטפורמות גדולות חייבות להבטיח סימון שקוף של חומר ממומן. אם האלגוריתמים של X מקדמים פוסטים פוליטיים לא מגולים, הרגולטורים עשויים לראות בכך סיוע לפרסום מטעה. הפרות של הוראות השקיפות בפרסום או סיכונים מערכתיים של DSA יכולות למשוך קנסות של עד **6% מהמחזור העולמי**.

חשיפה ל-FARA

פלטפורמות בדרך כלל פטורות מאחריות FARA כמובילות נייטרליות. עם זאת, עדויות לשיתוף פעולה ישיר - כמו קידום אלגוריתמי שנמכר כחלק מפרויקט אסתר - עשויות לעורר חקירה של משרד המשפטים תחת סעיפי "תעמולה פוליטית" של החוק.

מס חברות

מכיוון שהתשלומים בוצעו מחוץ למערכת מכירות המודעות של X, הם אינם משפיעים על חבות מס החברות. החשיפה טמונה ברגולציה, לא בהכנסות.

השלכות רחבות יותר לממשל ומדיניות

פרויקט אסתר ממחיש את ההתכנסות של תעמולה ממלכתית עם שיווק משפיענים. לובי מסורתי הניח גבול גלוי בין ממשלות לאזרחים; המדיה החברתית מוחקת אותו. כאשר מסרים גיאופוליטיים מתחזים לאותנטיות בין עמיתים, השיח הדמוקרטי הופך לבלתי ניתן להבחנה מפרסום ממוקד.

תרופות שנדונות כוללות:

- הנחיות FARA שהונפקו על ידי משרד המשפטים ליוצרים מקוונים.
- דגלים חובה של "מימון זר" ברמת הפלטפורמה.

- תיאום מס בינלאומי דרך OECD על תשלומי השפעה חוצי גבולות.

תקריט האימות וההשעיה של X Corp ב-4 באוקטובר 2025

ב-4 באוקטובר 2025, משתמשים הבחינו בביטולים המוניים של תגי אימות כחולים וזהובים מחשבונות שביקרו את המדיניות הישראלית או את גילויי פרויקט אסתר, כולל עיתונאים, אקדמאים וארגונים לא ממשלתיים. לא ניתנה סיבה ציבורית לפעולה זו. זמן קצר לאחר מכן, חשבון האנליטיקה @Uncensored.AI, שבדק את תוכנית המשפיענים ואת המתינות של X, הושעה ללא הודעה מוקדמת. הערה פנימית של עובד שתיארה "בדיקת אכיפת מדיניות" נמשכה לאחר מכן, והעובד דווח כננזף.

למרות שתנאי X מאפשרים הסרת תגים שרירותית, התזמון - על רקע דיון מוגבר על השפעה זרה - הזמין טענות להטיה בנקודת מבט. תחת חוק השירותים הדיגיטליים של האיחוד האירופי, סעיף 34 מחייב פלטפורמות גדולות מאוד להפחית סיכונים מערכתיים כמו דיסאינפורמציה ומתינות מונעת פוליטית. הסרה מתואמת או תגמולית עשויה לעורר בדיקה של הנציבות האירופית. בארצות הברית, פעולות כאלה פותחות מחדש את הדיונים על היקף סעיף 230 והתפקיד הציבורי-מערך של פלטפורמות תקשורת דומיננטיות.

ממדים אתיים ומוסריים

מעבר לחוקים והגשות, עולה שאלה מוסרית עמוקה יותר: מה המשמעות של האמת וההסכמה כאשר השיחה הדמוקרטית נקנית ונמכרת בשקט?

1. הונאת קהלים - תשלום למשפיענים להציג תעמולה ממלכתית כהשקפה אישית פוגע בהסכמה מושכלת. אזרחים ראויים לדעת מתי שכנוע ממומן על ידי ממשלה - במיוחד כזו שמעורבת בסכסוך מזוין.
 2. מניפולציה של אמפתיה - ניצול אמון פרסוציאלי הופך את החיבור הרגשי לכלי של מדינאות. עוקבים חושבים שהם שומעים חבר; במציאות, הם מטרה של קמפיין סמוי.
 3. שחיקת המרחב העיתונאי - כאשר "דעות אישיות" ממומנות מציפות את הפידים, הן מדחקות עיתונאות עצמאית וקולות אזרחיים חסרי מימון שווה ערך. אי-סימטריה במידע הופכת לאי-סימטריה מוסרית.
 4. אחריות הפלטפורמה - האטימות האלגוריתמית של X Corp הופכת את האחריות המוסרית להסתברות סטטיסטית. תאגיד שמרוויח ממעורבות - אפילו מזעם - נושא באחריות אתית לאופן שבו המערכות שלו מעצבות תפיסה.
 5. שיתוף פעולה ומצפון - משפיענים שמקבלים חוזים כאלה עשויים לעמוד בדרישות החוק באמצעות גילוי מאוחר, אך רוח האותנטיות - ההסכם המוסרי בין דובר למאזין - כבר נשברה.
- במונחים מוסריים, פרויקט אסתר אינו רק הערת שוליים משפטית; הוא סימפטום של סחף אתי רחב יותר שבו האמת הופכת לסחורה והאמון הדמוקרטי לנכס סחיר.

מסקנה

הגשות FARA של פרויקט אסתר מסמנות ניצחון קטן לשקיפות אך חושפות פערים גדולים באכיפה ובאתיקה. המתווכים נרשמו; המשפיענים היחידים כנראה לא. כל אחד מהם חשוף לסיכונים פוטנציאליים תחת FARA, FTC וחוקי המס, בעוד ש-X Corp מתמודדת עם בדיקה הולכת וגוברת תחת DSA וגינוי ציבורי על תפיסת צנזורה.

עם זאת, ההשלכה החמורה ביותר עשויה להיות מוסרית: שחיקה של האמון הציבורי בדיבור אותנטי. כאשר נרטיבים ממלכתיים רוכשים קולות פרטיים ופלטפורמות שופטות נראות, הגבול בין שכנוע למניפולציה מתמוסס. עדכון חוקים הוא הכרחי; בנייה מחדש של יושרה היא חיונית. עד שהאמת והמימון יתפסו מרחבים נפרדים, השיח הדמוקרטי יישאר בן ערובה למציע הגבוה ביותר.

הפניות

- Bridges Partners LLC, **הגשות חוק רישום הסוכנים הזרים**, מחלקת המשפטים של ארצות הברית (26 בספטמבר 2025).
- **Responsible Statecraft**, "מי הם ה'משפיענים' שישראל משלמת להם 7,000 דולר לפוסט?" (2 באוקטובר 2025).
- **Jerusalem Post**, "בתוך 'פרויקט אסתר' של ישראל" (1 באוקטובר 2025).
- **Al Mayadeen English**, "פרויקט אסתר: משפיענים פרו-ישראל" בתשלום עוקפים את כללי FARA (3 באוקטובר 2025).
- **Middle East Eye**, "ישראל משלמת למשפיענים אמריקאים כדי להפוך דעה ציבורית שלילית" (3 באוקטובר 2025).
- **ProPublica**, "חשבונות מאומתים ב-X משגשים כשהם מפיצים דיסאינפורמציה על הסכסוך ישראל-חמאס" (19 בדצמבר 2023).
- **Rolling Stone**, "גרוק טוען שהושעה זמנית מ-X לאחר שהאשים את ישראל ברצח עם" (12 באוגוסט 2025).
- **Business Standard**, "למה ה-AI גרוק של מאסק הושעה זמנית ב-X" (12 באוגוסט 2025).
- **Finance Yahoo News**, "X מסירה את תג האימות הזהוב מהניו יורק טיימס" (אוקטובר 2023).
- **Al Jazeera**, "צנזור צללים: האם ענקיות המדיה החברתית מצנזרות קולות פרו-פלסטיניים?" (24 באוקטובר 2023).
- הנציבות האירופית, **הליכי חוק השירותים הדיגיטליים נגד X Corp, 2023–2025**.
- מחלקת המשפטים של ארצות הברית, **דוחות שנתיים של יחידת האכיפה של FARA 2023–2024**.
- נציבות הסחר הפדרלית של ארצות הברית, **הנחיות אישור**, 16 (2023) C.F.R. Part 255.
- שירות המס הפנימי, **פרסום 334: מדריך מס לעסקים קטנים** (2024).